

סכנה! העברת פרות ממשק למשק בעת איחוד רפתות ללא בדיקה – מסוכנת

עזרא שושני – האגף למיכון וטכנולוגיה, שה"מ

New York.
בקנדה ובארה"ב קיימת כיום נטיה, שיותר משקים עוזבים את הענף והפרות ממשקים אלה מוצאות את דרכן לעדרים אחרים. קיים סיכון של הגברת הנגיעות בחידקים מדבקים, כדוגמת סטאפ' אוראוס, סטרפטוקוקוס אגלקטיא, ומיקופלסמה, בעת העברת הפרות מעדר לעדר.
מספר המשקים שמבצעים סקירה של מצב בריאות העטינים הוא קטן יחסית. עקב כך גדל הסיכון של עליה בנוקים כלכליים; הנה מספר דוגמאות לכך.

הרפורמה מתקדמת בעצלתיים. הסיבות לכך רבות. כל עוד לא יוסרו החסמים שידועים ומוגדרים לכולנו אנו נמשיך ב"פול גו בניוטרל". על אף זאת מספר שותפויות רוקמות עור וגידים.
במספר הזדמנויות דובר על הסיכונים הכרוכים בהעברת פרות ממשק למשק. מאמר שפורסם בכנס של NMC אוגוסט, 1999 מביא מספר דוגמאות לנוקים העלולים להיגרם, אם מחדירים לעדר פרות לא-בדוקות, עד כדי חיסול העדר. מחבר המאמר D. Wilson, Quality Milk Production Services, Cornell Univ. Ithaca,

משק א'

נקנו 110 פרות
בתוך חודשיים עלה ל-670,000

מס' פרות 375
סת"ס היה 350,000 – 400,000
49 פרות אובחנו עם סטרפ' אגלקטיא
חידק זה בוער תוך 8 חודשים

חישוב ההפסדים (בדולרים)

	עלות מעבדה (2300 תרביות)
6,626	אובדן חלב (מס' פרות x 4.5 ימים x 60 סנט x תנובת חלב
5,265	שחיטה (24 פרות x 860 ד')
20,640	עלויות של תרופות (150 אריות x 14 דולר/אריזה)
2,100	אובדן פרס (0.25 סנט/cwt / x 225 cwt / יום x 240 ימים)
13,500	
48,131 סה"כ	

משק ב'

נקנו 142 פרות
בתוך חודשיים עלה ל-700,000

מס' פרות 680
סת"ס היה 300,000
68 פרות אובחנו עם סטרפ' אגלקטיא
חידק זה בוער תוך 18 חודשים (ההדבקה נעצרה תוך 5 חודשים, לאחר מכן מ-3 מקרים המחלה נפוצה ל-26 מקרים, וחוזר חלילה).

חישוב ההפסדים (בדולרים)

26,649	עלות מעבדה (8883 תרביות)
6,949	אובדן חלב
9,460	שחיטה (11 פרות)
2,772	עלויות של תרופות
46,575	אובדן פרס
92,405 סה"כ	

משק ג'

תכנון לקניית 450 פרות	מס' פרות 150
כל הפרות נדגמו לבדיקה	סת"ס היה 120,000 – 180,000
בקטריאלית	
אין שינוי בסת"ס	600 פרות לאחר 13 חודשים

חישוב ההפסדים (בדולרים)

1,465	עלות מעבדה (514 תרביות)
6,020	שחיטה (7 פרות)
7,485 סה"כ	

משק ד'

נקנו 12 פרות	מס' פרות 114
דלקות קליניות לא מגיבות לטיפול	סת"ס היה 290,000
פנאומוניה	
דיגום 12 הפרות ומיכל חלב למיקופלסמה 6 חודשים מאוחר יותר – שלילי.	
10 חודשים לאחר הקניה, נדגמו כל 134 הפרות למיקופלסמה; 10 מתוכן (כולל 4 עם דלקות קליניות שלא הגיבו לטיפול) היו חיוביות למיקופלסמה.	
נשחטו כל 10 הפרות הנ"ל.	

חישוב ההפסדים (בדולרים)

6,626	עלות מעבדה (151 תרביות)
8,600	שחיטה (10 פרות)
2,500	הוצאות כח אדם וטיפול בגלל הפנאומוניה
???	אובדן תגובת חלב, הפסדים בגין תמותה
12,308 סה"כ (מעל?)	

משק ה'

העגלות נמכרו, תחילת קניה של מחליפות	280 חולבות
בתוך 4 חודשים עלה ל-750,000	סת"ס היה 270,000

חישוב ההפסדים (בדולרים)

26 פרות נמצאו חיוביות למיקופלסמה לאחר 7 חודשים, כולן נשחטו. הרפת נסגרה – פשיטת רגל.

סטאפ' אוראוס, או מיקופלסמה. מבחן הרגישות של דירוג ליניארי גדול מ-4.5 לזיהוי דלקות עטין מדבקות היה: סטרפ' אגלקטיה 72%, סטאפ' אוראוס 62%, מיקופלסמה 63%, ודלקת עם אחד או יותר מתוך פתוגנים אלה 66%.

אין לקנות/להעביר פרות או עגלות ממשקים המוגדרים כנגועים בחידק סטרפ' אגלקטיה על פי דגימות של חלב כללי. מידע זה אגור במעבדות לבריאות העטין וניתן, ואף רצוי, לקבלו לפני כל "עסקה".

רשימה זאת התייחסה רק לבריאות העטין. אולם אין להתעלם ממחלות אחרות, שאינן קשורות בדלקות עטין, אך הן מדבקות (כגון בת-שחפת). יש לבחון נושא זה עם הרופאים המטפלים ועם רופאי המכון הווטרינרי.

עד כאן הבאת דברים בשם אומרם. הנתונים מדברים בעד עצמם. לכן, כאשר מאחדים עדרים (אם ע"י שותפות אם ע"י קניית מכסה) יש לנקוט בכללים הבאים לשם מניעת נזקים בגין מחלות עטין:

יש לדגום כל עגלה לקראת המלטה (ע"י לקיחת הפרשות) או לאחריה, ופרות במהלך התחלובה או מיד לאחר ההמלטה לאבחון בקטריאלי.

אין להסתמך על בדיקה של סת"ס כיוון שלא תמיד יש קשר בין הספירה לנוכחות בקטריאלית. ייתכנו מקרים רבים של סת"ס נמוך אך עם ממצא בקטריאלי, בעיקר חידקים מדבקים. במעבדה הנ"ל נבחנו 9706 פרות עם סת"ס מעל 300,000 (דירוג ליניארי של 4.5) ומתוכן 3778 נמצאו חיוביות לסטרפ' אגלקטיא,

חיימסון עוז'י

בשרות חב' **SCR**

לכל לקוחותינו
חג אביה שמח

שדות בכל אזור המרכז
ודרום הארץ
לצ'יוד

SCR - | ALFA-LAVAL

אחדיות
מלאה

מושב כפר ורבורג, 08-8581914, פלאפון: 050-212129, פקס: 08-8503047